

Språkfrågor i urval

S:t Petersburg

Hur förkortas **sankt** som i t.ex. Sankt Petersburg och Sankt Michel?

Språkvården rekommenderar formerna **S:t Petersburg** och **S:t Michel**. Sankt förkortas genom sammandragning, så att första och sista bokstaven i ordet behålls och de utelämnade bokstäverna markeras med kolon. Undvik förkortningarna St eller St. i detta sammanhang – St. är nämligen den traditionella svenska förkortningen för **Stora**.

Husläkare

Det nya systemet med läkare som ansvarar för ett givet område eller distrikt har introducerats på olika håll i både Finland och Sverige. I **husläkar-systemet** är det meningen att patienten alltid skall vända sig till en och samma läkare. För finskans *omalääkäri* rekommenderar vi alltså **husläkare** som svensk term också i Finland. Undvik den direkta översättningen "egenläkare", eftersom sådana sammansättningar på *egen-* är främmande för svenskan.

Styvfamilj

I takt med att antalet skilsmässor och omgiften ökar blir **styvfamiljen** (fi. *uusperhe*) allt vanligare. I styvfamiljen är det fråga om att barn från olika kullar (**särkullbarn**, dvs. "mina barn, dina barn och våra barn") lever tillsammans med en mamma och en pappa.

Ring Gunilla!

Finskans *soittopyyntö* översätts ofta felaktigt med ordet "ringbud". Något sådant ord finns inte på svenska, utan vi brukar tala om att **någon har ringt** eller be vår kollega **ringa den och den**.

Det här skrivs så här

Uttryck som **det här** och **så här** särskrivs. Om du är osäker på om ett uttryck skall särskrivas eller hopskrivas rekommenderar vi att du slår upp i Svenska Akademiens ordlista (SAOL).

Ester och estländare

I parallellitet med ordparet *finne/finländare* rekommenderar vi att **est** och **lett** används om etniska ester och letter, alltså folk med estniska respektive lettiska som modersmål, medan **estländare** och **lettländare** används om alla medborgare i Estland respektive Lettland.

Besluta

Verbet *besluta* böjs i modern svenska på följande sätt:

Besluta - beslutar - beslutade/beslöt - beslutat

Formerna "besluter" och "beslutit" är föråldrade, även om de fortfarande förekommer i finlands-svenskan.

Sfären blev samarbetsområde

I och med att EES-avtalet nu är klart har också den officiella terminologin stabiliserat sig. Det svenska uttrycket "europeisk ekonomisk sfär", som tillkom för ett par år sedan närmast enligt mönster av det engelska "European Economic Space", har i officiella sammanhang ersatts av **europiskt ekonomiskt samarbetsområde**. Ändringen av det svenska uttrycket föregicks av en motsvarande ändring av det engelska till *European Economic Area*.

Beträffande EG:s organisation och namnen på de olika EG-organen hänvisar vi till Språkbruk 4/1990, s. 31. En ännu mer utförlig presentation finns i Statsrådets svenska språknämnds informationsblad *Språkråd*, nr 5/1991. Språkråd kan beställas av nämndens sekreterare Sunna Vennström, tfn 90-160 39 87.

Depression?

Är den rådande lågkonjunkturen i Finland så djupgående att den kan kallas *depression*? Därom tvistar de lärde. En depression kännetecknas av kraftig avmattning i den ekonomiska aktiviteten, sjunkande produktion, sjunkande priser och varaktig massarbetslöshet. Fullt så långt har det väl inte gått ännu, så än så länge kan vi väl hålla oss till uttryck som **lågkonjunktur**, **djup konjunktursvacka**, **ekonomisk kris** o.dyl. Någon orsak att av lättja ta till det finska ordet "lama" finns däremot inte.